NGO
Forum
Razem
Trzy lata “Razem” 2022-2025

NGO Forum 2022-2025. Trzy lata "Razem"

Polska Akcja Humanitarna (PAH) była agencją goszczącą dla NGO Forum „Razem” w latach 2022-2025. Niniejszy raport powstał dzięki wsparciu finansowemu PAH przez CARE International in Poland.

Działania opisane w raporcie były finansowane w ramach projektów:

CARE International in Poland: *Provide emergency multisector assistance the most vulnerable conflict-affected families from Ukraine who arrived to Poland as result of the war* (15.03.2022 – 31.01.2024) and *Contributing to the Improvement of Well-being and Stability of Displaced Populations in Poland* (01.01.2024 - 31.03.2025), Oxfam Foundation in Poland: *Localizing the Ukraine Response in Poland by Investing in Local Capacity an Amplifying NGO's voice* (01.01.2024 - 30.06.2024); Plan International in Poland: *Support to NGO Forum „Razem”* (11.03.2024 – 26.10.2024) and *RLOs to the Front. Supporting refugee women and youth leadership through NGO Forum "Razem"* (01.05.2024-31.12.2024); UN Women: *Localizing Gender Mainstreaming, Empowering Women Refugee Leaders* (12.07.2024-31.12.2024), EEA Financial Mechanism and Norwegian Financial Mechanism 2014-2021 Bilateral Fund: *Enhancing CSOs Capacity for Effective Collaboration in Migration and Integration* (01.22.2025-28.02.2025).

Warszawa, Marzec 2025

NGO Forum 2022-2025. Trzy lata "Razem"

Spis treści:

1. Podziękowania
2. NGO Forum 2022-2025: Trzy lata “Razem”
3. Co to znaczy robić rzeczy „Razem”?
4. Co to znaczy “robić rzeczy” razem?
   - Koordynacja humanitarna
   - Grupy robocze w ramach NGO Forum
5. Badanie *Zobowiązania Wielkiej Umowy do Ulokalnienia Pomocy Humanitarnej (Przypadek Polski)*
6. Rejestrowanie doświadczeń L/NNGO i wyciąganie wniosków
7. Spotkania na żywo
8. Zasoby online do dalszej nauki i wzmacniania organizacji

Podziękowania

Podsumowanie trzech lat wspólnej pracy ponad 200 członków i obserwatorów NGO Forum „Razem" było ogromnym wyzwaniem. Napisanie tych podziękowania, okazało się jeszcze większym. Choć wymienimy tutaj tylko najbliższych współpracowników_ce Forum nie byłoby możliwe bez Was – bez nas wszystkich.

Przede wszystkim dziękujemy wszystkim Członkom NGO Forum „Razem", którzy obdarzyli nas zaufaniem i uwierzyli w naszą sieć oraz jej zdolność do rozwoju i wspierania realizacji wspólnych celów. Zaangażowanie organizacji społecznych i organizacji prowadzonych przez osoby uchodźcze, lokalnych NGO z całej Polski oraz INGOs przybierało różne formy. Szczególne podziękowania kierujemy do tych Członków, którzy delegowali swoich przedstawicieli do współprzewodniczenia grupom roboczym (Grupa Granica, NRC, Right to Protection, Oxfam, Sfera Jedności, Fundacja Jedność, PFM, CARE, Plan International, PAH) oraz działnia w Grupie Doradczej ds. Technicznych (CDAC Network, CLEAR Global, Talk to Loop, Ashoka: Innovators for the Public).

Dziękujemy Członkom Grupy Doradczej, pierwszej i drugiej kadencji, za ich strategiczne wskazówki: Joannie Kucharczyk-Jurgielewicz (Ashoka), Igorowi Lisinowi (Fundacja Ukraina), Neilowi Brightonowi (NRC), Agnieszce Kosowicz (PFM), Marcinowi Kurnikowi (Fundacja Q), Piotrowi Sasinowi (CARE), Monice Miłowskiej (Fundacja To Proste), Celinie Kretkowskiej-Adamowicz (Save the Children), Natalii Boyko (Talk to Loop), Beacie Dolińskiej oraz Agacie Czarniawskiej, którewspierały nas także wewnętrznie w PAH. Dziękujemy Obserwatorom NGO Forum z agend ONZ, Akademii i organizacji donorskich za otwartość na współpracę oraz dzielenie się cennymi uwagami i opiniami. Szczególne podziękowania kierujemy do Zespołu Międzyagencyjnego UNHCR i do Filippo Busconi Ricci Oddi.

Doceniamy strategiczną decyzję kierownictwa PAH i Ashoki o stworzeniu NGO Forum „Razem" od razu po pełnoskalowej inwazji Rosji na Ukrainę – co było pomysłem przedstawionym przez Beatę Dolińską i Joannę Kucharczyk-Jurgielewicz.Wyrażamy naszą wdzięczność naszym partnerom finansującym. Nasza praca była możliwa bez wsparcia CARE International in Poland, Oxfam Foundation in Poland, Plan International in Poland, UN Women oraz Norweskiego Mechanizmu Finansowego i Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego. Szczegóły tych projektów można znaleźć na poprzedniej stronie. Wsparcie techniczne zapewniło nam Tech to the Rescue, a stronę internetową przez większość trzech lat wspierała firma NetGuru, inni również wspierali nas punktowo.

Sukces NGO Forum to wynik zaangażowania niezliczonych osób w Polskiej Akcji Humanitarnej, naszej agencji goszczącej, wspierających czy to przez burzę mózgów, fundraising, zarządzanie partnerstwami, przygotowywanie umów, dbanie o jakość pracy Sekretariatu, czy nadzorowanie codziennych operacji. Szczególne podziękowania kierujemy do Kaliny Kabat, Koordynatorki ds. Kształcenia i Rozwoju Pracowników i Pracownic, Marty Krasy-Niedziółki, Specjalistki ds. Zakupów i Logistyki oraz Zuzanny Pajączkowskiej, Koordynatorki ds. Finansów za większość projektów NGO Forum. I oczywiście do Tatiany Olivero, Head of Programmes na Polskę.

Na koniec, "dobra robota" dla nas! Marta Wójcik, Magdalena Lewicka, Rita Ster i ja miałyśmy ogromny przywilej pełnienia funkcji Sekretariatu NGO Forum.

Joanna "Aśka" Warchał-Beneschi
Koordynatorka NGO Forum "Razem"

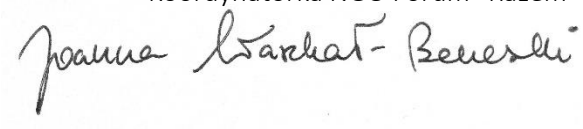

NGO Forum 2022-2025: Trzy lata “Razem”

Pierwsze spotkanie NGO Forum "Razem" odbyło się 1 marca 2022 roku, niecały tydzień po pełnoskalowej rosyjskiej inwazji na Ukrainę. Zostało założone wspólnym wysiłkiem Polskiej Akcji Humanitarnej i Ashoki: Innowatorzy dla Dobra Publicznego, przy wsparciu finansowym CARE, aby wspierać działania organizacji pozarządowych reagujących na potrzeby osób uchodźczych przybywających z Ukrainy. Wsparcie techniczne zapewniło Tech to the Rescue. Wkrótce NGO Forum stało się rozpoznawalną siecią w ramach Forum Koordynacji Uchodźców - koordynacji sektorowej, która została wprowadzona w Polsce.

W styczniu 2023 roku wprowadzono Zasady Współdziałania, rozszerzając zakres NGO Forum, aby mogło stać się przestrzenią do wielostronnej współpracy organizacji pozarządowych działających w obszarze migracji i integracji w Polsce. Umożliwiło to współtworzenie rozwiązań dla osób z doświadczeniem uchodźczym i migracyjnym, a także dla społeczeństwa polskiego. Forum przyjmowało organizacje pozarządowe i organizacje społeczeństwa obywatelskiego (CSO) z kraju i zagranicy, zaangażowane w Polsce na krótki, średni i długi okres, aby mogły się połączyć, koordynować i wzmacniać swoje zdolności. NGO Forum było także otwarte na Obserwatorów, szczególnie z agend ONZ i środowisk akademickich. Do marca 2025 roku w NGO Forum zarejestrowało się ponad 200 Organizacji.

Przez trzy lata działalności NGO Forum dostosowywało się do potrzeb swoich Członków. Początkowo spotkania odbywały się trzy razy w tygodniu, ale z czasem częstotliwość została zmniejszona do co dwa tygodnie, a później co dwa miesiące. Od września 2023 roku spotkania przekształciły się w comiesięczne Spotkania Plenarne, które odbywały się zawsze w pierwszą środę miesiąca w południe. Równolegle z ciągłą pracą Sekretariatu – dzieleniem się informacjami, łączeniem Członków z zasobami i udzielaniem odpowiedzi na zapytania – NGO Forum stało się stałym punktem, *pewną kotwicą w burzliwym morzu*, po którym Członkowie musieli nawigować, jak podsumowała jeden z liderek organizacji uchodźczych.

W konsultacjach na koniec 2022 roku Członkowie wyrazili potrzebę, aby NGO Forum ułatwiało ustrukturyzowane rozmowy i pomagało im osiągać określone, namacalne cele. Doprowadziło to do utworzenia kilku grup roboczych: ds. Partnerstw, ds. Granicy Białoruskiej i Strzeżonych Ośrodków dla Cudzoziemców, ds. Rzecznictwa, ds. Zwalczania Dezinformacji, ds. Organizacji Uchodźczych oraz Grupa Koordynacyjna Dyrektorów Krajowych INGO, a także Grupa Doradcza ds. Komunikacji i Zaangażowania Społeczności. Dodatkowo, Koordynatorka NGO Forum zainicjowała i współprzewodniczyła Grupie Roboczej ds. Mobilizacji Zasobów pod strukturą Heads of Agencies. Wykorzystanie możliwości spotkań online umożliwiło reprezentację w Forum organizacji pozarządowych z całej Polski, a tłumaczenie symultaniczne pomiędzy polskim a angielskim było kluczowe w tworzeniu przestrzeni horyzontalnej wymiany w różnorodnym gronie Członków i Obserwatorów. W przypadku niektórych spotkań zapewniano także tłumaczenie z polskiego na ukraiński. Spotkania online były uzupełniane o możliwości spotkań fizycznych podczas szkoleń i organizowanych co pół roku konferencji, *Stronger Together: Razem silniejsi_sze*, mających na celu wspólne wypracowywanie rozwiązań dla bieżących wyzwań i planowanie przyszłych działań.

Ostatnie Spotkanie Plenarne NGO Forum "Razem" odbyło się 12 marca 2025 roku, kiedy to NGO Forum przekazało pałeczkę Sieci Mapuj Pomoc, stworzonej przez Fundację To Proste.
Wojna na Ukrainie trwa nadal.

Co to znaczy robić rzeczy „Razem”?

Zasięgnęliśmy języka.

Działanie, pomaganie, współistnienie nabierają głębokiego znaczenia i wartości dopiero wtedy, gdy są wypełnione solidnym spoiwem, które mieści się w pojęciu Razem. Razem możemy więcej, razem możemy donośniej, razem możemy wszystko! Bądźmy dalej i zawsze Razem.

Maciej Bagiński
Prezes Zarządu
Polska Akcja Humanitarna

Kiedy organizacje pomocowe współpracują, mają szansę efektywnie wykorzystać swoje zasoby, ucząc się od siebie nawzajem w sposób organiczny. Przepływ informacji, wiedzy i zasobów pomiędzy organizacjami, innymi podmiotami oraz osobami aktywistycznymi odbywa się przede wszystkim wtedy, gdy działamy razem. Wspólne działanie oznacza również wspólne tworzenie narracji, ponieważ kiedy łączymy się w jednej sprawie, nasz spójny przekaz staje się słyszalny i skuteczny. Robić rzeczy razem oznacza także spotkanie na głęboko ludzkim poziomie, gdzie pomimo różnic i trudności, ćwiczymy mięsień empatii i jednoczymy się w słabościach i sile na rzecz wspólnego dobra. To oznacza spójność i siłę społeczną na fundamentalnym poziomie społeczeństwa.

Razem osiągnęliśmy trwałą zmianę społeczną. Od początku interwencji po pełnoskalowej inwazję Rosji na Ukrainę, rozumieliśmy i podkreślałyśmy we wszystkich naszych wypowiedziach, że osoby uchodźcze są i powinny zawsze być uprawnione i sprawcze w kształtowaniu swojego losu podczas przymusowej migracji. Powinny korzystać i rozwijać swój potencjał na rzecz wspólnego dobra społeczeństw – tego, które razem budujemy, oraz tego, które wymaga naszego wsparcia, w Ukrainie. Takie podejście do osób uchodźczych zostało przyjęte jako nowość, ale także ustanowiło trwały standard traktowania osób w drodze, od którego nie ma już odwrotu. To, co razem osiągnęliśmy, to skuteczna integracja i włączenie społeczne, przyczyniające się do budowy gospodarek wielu krajów przez osoby przedsiębiorcze, sprawcze i uprawomocnione. Uniknęliśmy wielu społecznych napięć i kryzysów, a nasza praca w wielu miejscach nadal jest niezbędna, aby niwelować ryzyka tych napięć i kryzysów.

Razem zmierzamy w kierunku, który dla nikogo nie jest jeszcze dobrze rozpoznany. W świecie wielkiej zmienności, niepewności, nadmiaru informacji oraz dezinformacji, to, co możemy robić najlepiej, to iść razem, łącząc się wokół wspólnoty wartości humanitarnych, demokratycznych i praw człowieka. Sieci i relacje międzyludzkie oraz międzyorganizacyjne, które wykraczają poza silosy sektorowe, są skuteczne, ekonomicznie opłacalne i społecznie odpowiedzialne oraz w obliczu różnorodnych wyzwań stanowią ubezpieczenie dla całego społeczeństwa w Polsce, w regionie, w Europie i na świecie. Jesteśmy i wzmacniamy się w tym, by być „tkanką łączną”, stanowiącą o sprężystości i zwinności całego organizmu.

Joanna Kucharczyk Jurgielewicz
Eastern Partnership Manager
Ashoka: Innovators for the Public

„Razem” oznacza wspólne działanie na rzecz osób dotkniętych kryzysem uchodźczym i migracyjnym, niezależnie od wielkości czy charakteru organizacji – czy jest ona duża, mała, średnia, międzynarodowa czy lokalna. Łączy nas wspólne zaangażowanie: współpracujemy, wymieniamy się wiedzą i informacjami, podejmujemy wspólne inicjatywy oraz przemawiamy jednym głosem.

Udało nam się zjednoczyć kluczowe organizacje działające na rzecz uchodźców i migrantów w Polsce. Dzięki wspólnej koordynacji zwiększyliśmy przejrzystość komunikacji między sobą, dostrzegliśmy, co nas łączy i jak wiele możemy zdziałać, kiedy współpracujemy. Wzmacnialiśmy wzajemnie nasz potencjał, rozszerzaliśmy zasięg działań i sprawialiśmy, że nasze postulaty stawały się wyraźniejsze, docierały do szerszego grona odbiorców i wywierały realny wpływ. Będziemy kontynuować pracę w ramach profesjonalnej i przejrzystej koordynacji, wzmacniając poczucie wspólnoty. Działamy razem, aby być gotowymi na odpowiedzialne reagowanie na przyszłe kryzysy w Polsce i skutecznie wspierać osoby w potrzebie.

Celina Kretkowska-Adamowicz
Acting Response Director
Save the Children in Poland

Bycie „Razem" to dla nas coś więcej niż współpraca – to budowanie zaufania, dzielenie się wiedzą i zasobami oraz tworzenie trwałych sieci wsparcia. Dzięki Forum Razem osiągnęliśmy wiele: zbudowaliśmy silne relacje, wypracowaliśmy standardy i rekomendacje, a nasze działania rzecznicze, szkoleniowe i badawcze miały realny wpływ na sektor społeczny.

To, co stworzyliśmy, to nie tylko projekty, ale także poczucie wspólnoty i solidarności w działaniu. Przed nami kolejne wyzwania w dynamicznej rzeczywistości pełnej kryzysów, ale wiemy, że możemy na siebie liczyć i wzajemnie się wspierać. Razem idziemy dalej, wierząc, że siła współpracy jest kluczem do zmian.

Igor Lisin
Wiceprezes Zarządu
Fundacja Ukraina

Bardzo sobie ceniłam możliwość partnerskiej rozmowy w ramach Forum Razem z międzynarodowymi organizacjami (INGO), z którymi wspólnie odpowiadaliśmy na kryzys. Dynamika relacji z doświadczonymi, dużymi organizacjami bywała dla lokalnych organizacji trudna, ale przestrzeń do spotkania i rozmowy pomagała zrozumieć się wzajemnie i lepiej planować wspólne rozwiązania problemów "on the ground". Wielość perspektyw była ważna i pouczająca, przynosiła też konkretne rezultaty, jak na przykład wypracowane wspólnie dobrowolne wytyczne dotycząca budowania partnerstw między organizacjami.

Doceniam też naszą wspólną pracę rzeczniczą, poczucie zmierzania do wspólnego celu i poszerzenie sieci kontaktów o nowych partnerów z całej Polski. Przed nami kolejne wyzwania. Bez względu na dalsze decyzje dotyczące przyszłości Ukrainy wiemy, że czekają nas ruchy migracyjne. Spodziewamy się powrotów, spodziewamy się też wyjazdów z Ukrainy - nie znamy tylko skali. Forum Razem pozwoliło nam lepiej poznać sieć, w której działamy. Doświadczenie Forum Razem lepiej nas wszystkich przygotowuje na to, co nadejdzie - dzięki współpracy jesteśmy, co tu kryć, mądrzejsi.

Agnieszka Kosowicz
Prezeska Zarządu
Polskie Forum Migracyjne

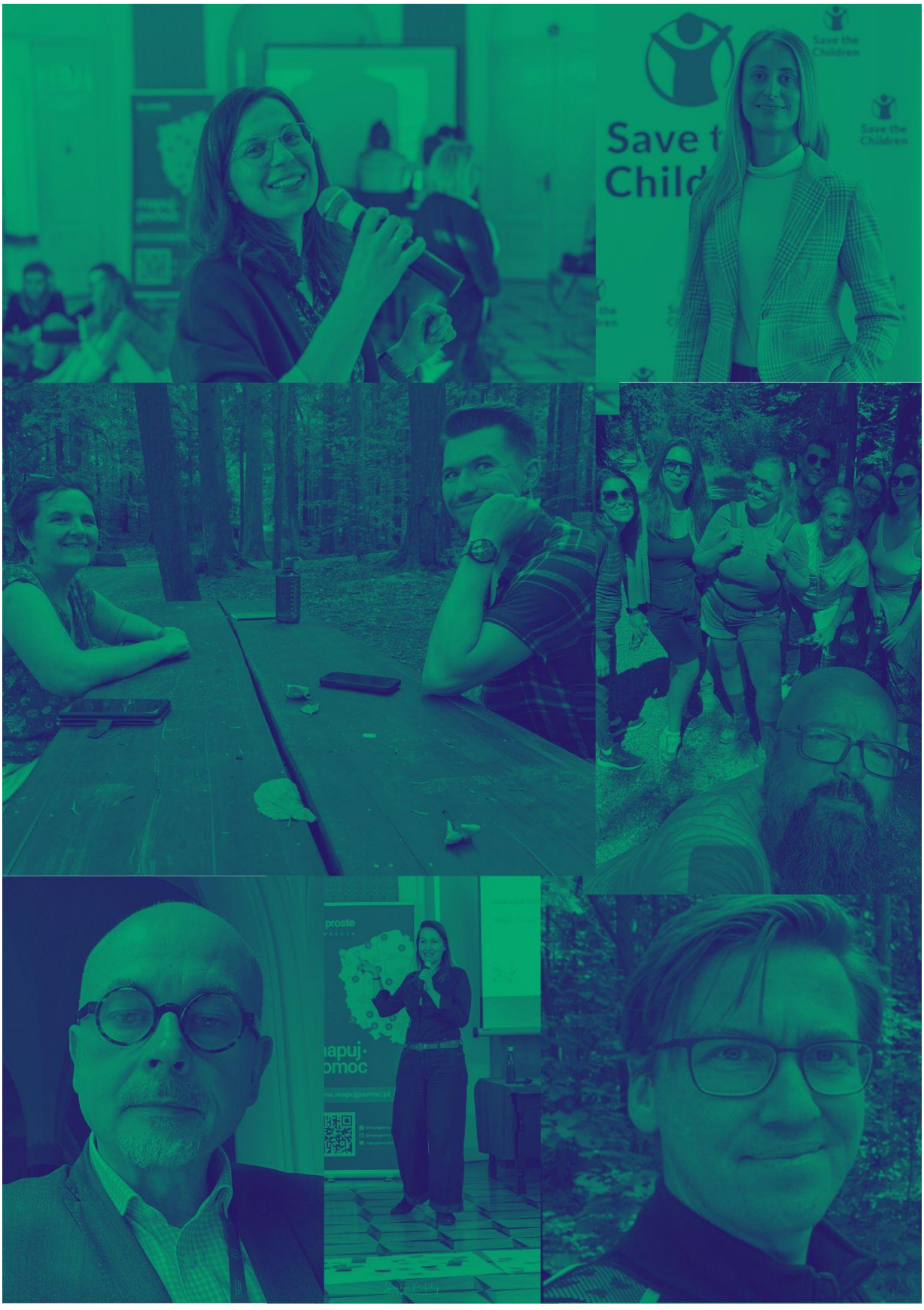
Save the Children
proste

Bycie częścią Grupy Doradczej NGO Forum "Razem" było dla mnie wartościowym doświadczeniem, a współpraca w tym gronie pozwoliła nie tylko na wymianę wiedzy, ale także na wspólne tworzenie bardziej spójnych i skutecznych działań na rzecz migracji i integracji. Działać wspólnie to nie tylko łączyć siły, ale też dostrzegać różnorodne perspektywy i przekuwać je w realne zmiany. Razem budujemy przestrzeń, w której organizacje mogą się wzajemnie wspierać, uczyć i wzmacniać swoje działania.

Współpraca ta była również okazją do intensywnej wymiany doświadczeń z organizacjami międzynarodowymi – uczyliśmy się od nich sprawdzonych rozwiązań, ale i one czerpały inspirację z naszych lokalnych praktyk i podejścia opartego na głębokim zrozumieniu kontekstu. Udało nam się stworzyć silną sieć organizacji, które nie tylko reagują na wyzwania migracyjne, ale także aktywnie kształtują politykę integracyjną w Polsce. Wypracowaliśmy mechanizmy koordynacji, które ułatwiają współpracę i podnoszą skuteczność naszych działań. Dzięki wspólnym wysiłkom, nasz głos stał się bardziej słyszalny zarówno na poziomie krajowym, jak i międzynarodowym. Mam nadzieję, że kolejne lata przyniosą jeszcze lepszą koordynację i wzmocnienie działań na poziomie systemowym. „Mapuj Pomoc" to krok w stronę jeszcze większej dostępności wsparcia i lepszego wykorzystania potencjału organizacji społecznych. Jestem przekonany, że to, co wypracowaliśmy jako Forum, pozostanie solidnym fundamentem dla przyszłych inicjatyw i dalszego wzmacniania sektora organizacji pozarządowych.

Marcin Kurnik
Prezes
Fundacja Q

Dla mnie siłą Forum było to, że łączyło różne organizacje i osoby, by dzielić się swoją bardzo konkretną wiedzą i doświadczeniami. Dzięki temu priorytety i inicjatywy, które powstały, były dobrze ukierunkowane i oparte na rzetelnych informacjach. Organizacje lokalne wnosiły swoje doświadczenie i wiedzę na temat kontekstu, swoje sieci i pomysły, podczas gdy międzynarodowi partnerzy wnosili dodatkowe umiejętności, zasoby i doświadczenie w zarządzaniu kryzysami uchodźczymi z innych miejsc.

Od swojego powstania z początkiem 2022 roku NGO Forum było o skoordynowanej i opartej na zasadach humanitarnych pomocy, która uzupełniała model sektorowej koordynacji, wprowadzony przez UNHCR. Forum przyjęło podejście obejmujące kluczowe priorytety organizacyjne, takie jak łączenie organizacji lokalnych i międzynarodowych poprzez Grupę Roboczą ds. Partnerstw, stworzenie Grupy Roboczej ds. Granicy Białoruskiej i Strzeżonych Ośrodków dla Cudzoziemców uwspólnienia rzecznictwa oraz zasad działania, a także powołanie Grupy Roboczej ds. Mobilizacji Zasobów, która miała na celu ocenę potrzeb i postulowanie zwiększonego finansowania dla organizacji lokalnych.

Neil Brighton
Dyrektor Krajowy
Norwegian Refugee Council

Na koniec, działanie „Razem" oznacza bycie częścią ekosystemu. Ciągła obserwacja, co robią inni, i refleksja nad własną wartością dodaną. Stąd decyzja o połączeniu się z Siecią Mapuj Pomoc, tworzoną przez Fundację To Proste, która wyznaczyła sobie podobne długoterminowe cele i ma potencjał, aby zapewnić trwałość koordynacji pomiędzy organizacjami pozarządowymi.

Co to znaczy “robić rzeczy” razem?

Koordynacja Humanitarna

Pomysł stworzenia NGO Forum „Razem” zrodził się z międzynarodowego doświadczenia PAH oraz aktywnego uczestnictwa w NGO Forach w innych kontekstach. Zastosowanie tego modelu współpracy organizacji pozarządowych, rozpoznawalnego dla międzynarodowych agencji, ułatwiło im znalezienie i dołączenie do Forum w charakterze Członków i Obserwatorów (więcej na temat tego, jak działają NGO Fora na świecie można znaleźć w zasobach ICVA).

NGO Forum stało się rozpoznawalną siecią w ramach Forum Koordynacji Uchodźców, a Koordynatorka NGO Forum brała udział w spotkaniach zarówno Grupy Koordynacji Międzysektorowej, jak i Heads of Agencies. Umożliwiło to dobrą wymianę informacji oraz podejmowanie wspólnych inicjatyw. Na przykład, Koordynatorka NGO Forum współprzewodniczyła Grupie Roboczej ds. Mobilizacji Zasobów, w ramach której przeprowadzono badania dotyczące potrzeb finansowych polskich organizacji pozarządowych w 2023 i 2024 roku. Wyniki zostały wykorzystane w działaniach rzeczniczych mających na celu mobilizację funduszy dla lokalnych organizacji pozarządowych.

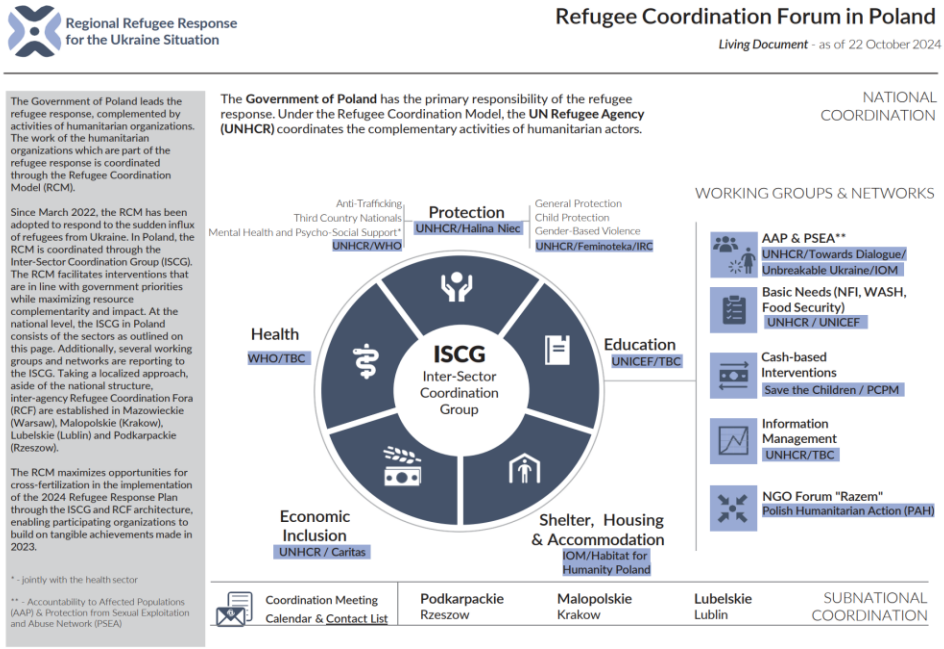

Organigram Inter-Sector Coordination Group / RCF, via Operational Data Portal

Grupy robocze w ramach NGO Forum „Razem”

Zgodnie z Zasadami Współdziałania NGO Forum, każda para Członków mogła zgłosić propozycję utworzenia grupy roboczej na dany temat. Propozycja mogła także pochodzić od Rady Doradczej w sprawach o strategicznym znaczeniu. Następnie Sekretariat, pod przewodnictwem Koordynatorki NGO Forum, oceniał, czy dany temat nie był już poruszany w innym obszarze koordynacji. Po potwierdzeniu, braku ryzyka powielania działań, Sekretariat decydował, w jakim zakresie może wesprzeć nową grupę roboczą (np. robieniem notatek, zapewnieniem tłumaczenia) i zwoływał pierwsze spotkanie. Zazwyczaj osoby inicjujące grupę proponowały swoje kandydatury na współprzewodniczące. Dobrą praktyką było, aby w większości grup współprzewodniczyli zarówno przedstawiciel lokalnych, jak i międzynarodowych NGO.

Grupy robocze w ramach NGO Forum „Razem”:

- Grupa Robocza ds. Granicy Białoruskiej i Strzeżonych Ośrodków dla Cudzoziemców
- Grupa Robocza ds. Rzecznictwa
- Grupa Robocza ds. Partnerstw
- Grupa Robocza ds. Organizacji Uchodźczych
- Grupa Robocza ds. Zwalczania Dezinformacji
- Grupa Robocza ds. Koordynacji Dyrektorów Krajowych INGO
- Grupa Doradcza ds. Komunikacji i Zaangażowania Społeczności

Grupa Robocza ds. Granicy Białoruskiej i Strzeżonych Ośrodków dla Cudzoziemców

Ustanowiona w lutym 2023 roku, była pierwszą grupą roboczą, która rozpoczęła działalność w ramach NGO Forum. Jej celem było zapoznanie międzynarodowych podmiotów, które przybyły do Polski w ramach reakcji na przybycie uchodźców z Ukrainy, z sytuacją na granicy białoruskiej oraz stworzenie przestrzeni do wymiany informacji między nimi a lokalnymi organizacjami pozarządowymi, działającymi w lasach i ośrodkach strzeżonych. Pozwoliło to na budowanie zaufania, większą widoczność tematu oraz nawiązywanie nowych partnerstw. Po roku grupa robocza połączyła się z Sektorem Ochrony, który rozszerzył zakres swojego działania. Aby zapewnić płynne przejście, NGO Forum współorganizowało z Sektorem Ochrony kwartalne spotkania dotyczące tego zagadnienia do końca 2024 roku.

Grupa Robocza ds. Rzecznictwa

W 2024 roku pojawiła się potrzeba skoordynowania działań rzeczniczych organizacji pozarządowych wobec nowego Rządu Rzeczypospolitej Polskiej. Została utworzona Grupa Robocza ds. Rzecznictwa (Advocacy Working Group, AWG), która szybko przyjęła sposób pracy pozwalający na koordynację ad hoc w odpowiedzi na konsultacje z organizacjami społeczeństwa obywatelskiego, często ogłaszane w ostatniej chwili (patrz poniżej). Wspólne wysiłki Członków były wspierane przez Specjalistkę ds. Rzecznictwa i Komunikacji z Sekretariatu NGO Forum oraz Przedstawiciela ds. Rzecznictwwa w Grupie Doradczej, aby zapewnić spójność pomiędzy różnymi działaniami NGO Forum. Produkty rzecznicze AWG były dystrybuowane bez brandingu, każdorazowo zbierając podpisy organizacji pozarządowych, które chciały wyrazić wsparcie dla danej inicjatywy.

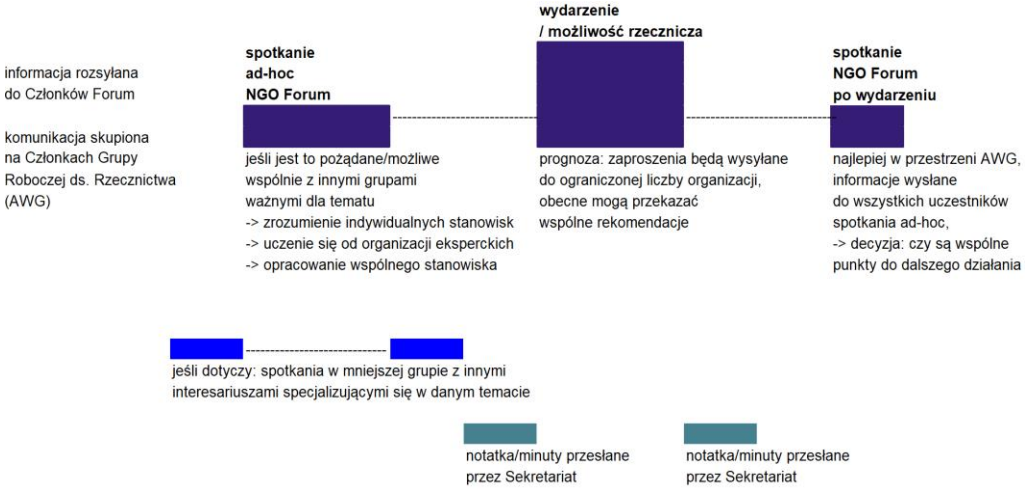

Przewidywanie potrzeby partycypacyjnego procesu przy pracy w sposób doraźny, w reakcji na organizację spotkań/wydarzeń/konsultacji ogłaszanych przez interesariusza.

Przez rok działalności Członkowie AWG współpracowali przy różnych tematach i dzielili się informacjami dotyczącymi swoich indywidualnych priorytetów rzeczniczych na spotkaniach co dwa tygodnie. W związku z tym, że w 2024 roku została opracowana i przyjęta przez rząd Polska Strategia Migracyjna, stała się ona głównym punktem zainteresowania AWG. Najważniejszym działaniem była przygotowanie *Oświadczenie organizacji pozarządowych w odpowiedzi na strategię migracyjną Polski, na rzecz prawa do ochrony międzynarodowej*, które podpisało 111 organizacji działających w Polsce, a także organizacje z Europy wyrażające solidarność.
Grupa Robocza planuje kontynuować działalność w ramach Sieci Mapuj Pomoc, we współpracy z dotychczasowymi Członkami Grupy Doradczej, którzy zostali nominowani w imieniu NGO Forum "Razem" do przystąpienia do Grupy Roboczej z Ministerstwem Spraw Wewnętrznych, która ma rozpocząć działalność w kwietniu 2025 roku.

Grupa Doradcza ds. Komunikacji i Zaangażowania Społeczności

Grupa została utworzona w styczniu 2023 roku, aby wspierać odpowiedzialność Członków Forum wobec osób dotkniętych kryzysem oraz zapewnić, by komunikacja wydawana przez Sekretariat była odpowiedzialna i dobrze przemyślana. We współpracy z CLEAR Global i CDAC Network przeprowadzono serię sześciu warsztatów *Współpraca z ludźmi, a nie tylko dla ludzi. Jak być odpowiedzialnym w projektach pomocowych? Wprowadzenie do komunikacji i zaangażowania społeczności w pracy z osobami z doświadczeniem uchodźczym* (Warszawa (dwukrotnie), Gdańsk, Kraków, Lublin, Rzeszów). Dodatkowo, na najpopularniejszej platformie dla polskich NGO, ngo.pl, opublikowano serię artykułów na temat komunikacji i zaangażowania społeczności, które przygotowały Członkinie Grupy Doradczej ds. Komunikacji i Zaangażowania Społeczności.
→ *Komunikacja i zaangażowanie społeczności dotkniętej kryzysem*, Katarzyna Błasińska, CDAC Network
→ *Mechanizmy do składania feedbacku. Jak działają i dlaczego są ważne?*, Natalian Boyko, Talk to Loop
→ *Język i tłumaczenia w projektach pomocowych*, Agnieszka Macura, CLEAR Global

Grupa Robocza Organizacji Uchodźczych

W październiku 2023 roku NGO Forum "Razem" zorganizowało całodniowy warsztat dla liderek Organizacji Uchodźczych (Refugee-Led Organizations, RLO), z udziałem uczestniczek z różnych miejscowości w Polsce: Mińsk Mazowiecki, Olsztyn, Wałbrzych, Wrocław, Kraków, Rzeszów i Przemyśl. Celem warsztatu było wzmocnienie organizacji uchodźczych, aby stały się aktywnymi uczestnikami odpowiedzi humanitarnej i samodzielnie określały własne cele W trakcie dyskusji uczestniczki podkreślały potrzebę uznania kompetencji uchodźczyń, które przybyły do Polski, w tym ich zdolności technicznych oraz doświadczeń zawodowych zdobytych podczas pracy z osobami wewnętrznie przesiedlonymi i szczególnie wrażliwymi społecznościami w Ukrainie. Ponadto, jako najpilniejsze, wskazano potrzeby właśnie grup szczególnie wrażliwych, w szczególności dzieci i nastolatków uchodźców. Liderki organizacji uchodźczych wyraziły gotowość do dalszej współpracy, a sieciowanie i wymiana doświadczeń były najcenniejsze dla nich podczas warsztatu. Wiele z nich zgłaszało napływ nowej energii i zmniejszonego poczucia samotności po warsztatach. Gotowość do kontynuacji współpracy została potwierdzona w grudniu 2023 roku podczas spotkania koordynacyjnego zorganizowanego przez organizacje uchodźcze w Krakowie, przy wsparciu Sekretariatu NGO Forum "Razem". Grupa robocza została ostatecznie uruchomiona w maju 2024 roku i działała do lutego 2025 roku, a ostatnie spotkanie koncentrowało się na zaprezentowaniu Sieci Mapuj Pomoc, aby organizacje uchodźcze mogły kontynuować współpracę za pośrednictwem nowej platformy.

Kraków
www.krakow.pl
МИНУЛЕ

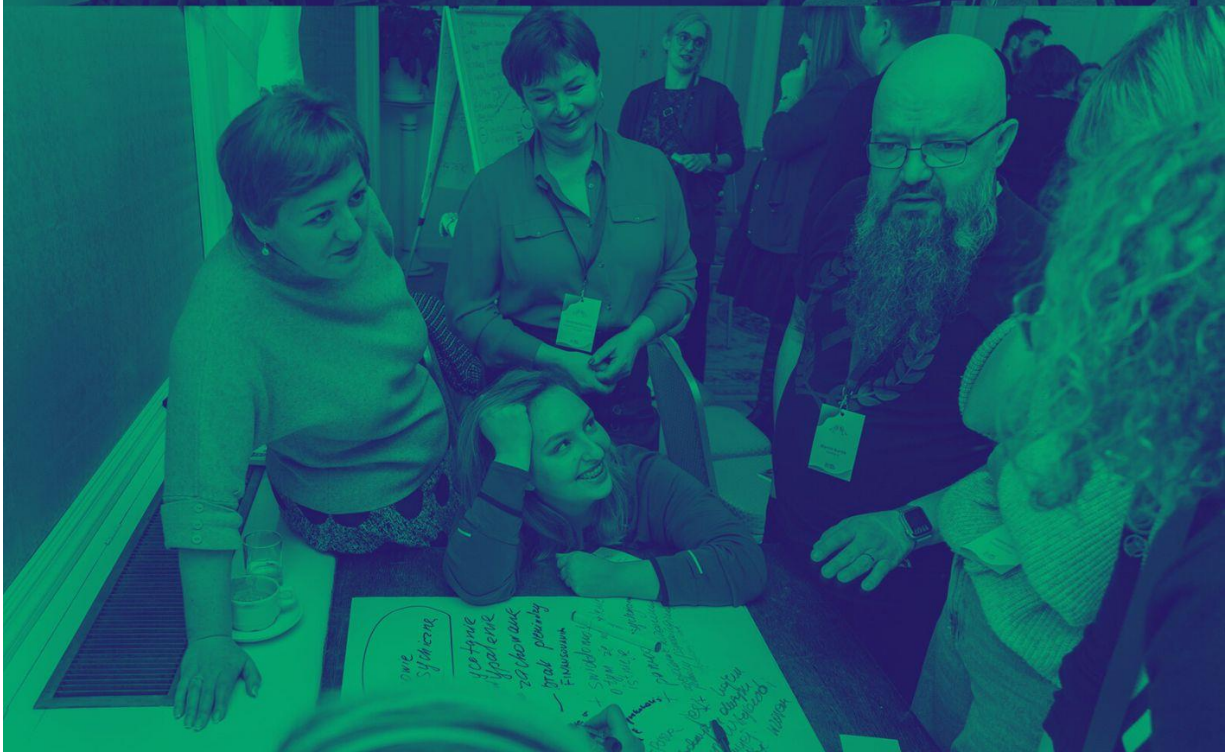

W tym czasie regularnie odbywały się spotkania skupiające się na wzmacnianiu instytucjonalnym organizacji, a Członkinie miały możliwość uczestniczenia w programie mentorskimi z liderami organizacji diaspory ukraińskiej. Sytuacja uchodźczej młodzieży pozostawała w centrum zainteresowania, przeprowadzono mapowanie inicjatyw młodzieżowych, oraz zorganizowano Dzień Młodzieży przed konferencją NGO Forum "Stronger Together: Razem Silniejsi_sze" w listopadzie 2024 roku, w Krakowie.

Współpraca w ramach grupy roboczej umożliwiła organizacjom uchodźczym opublikowanie wspólnego *Stanowiska organizacji prowadzonych przez osoby z doświadczeniem uchodźczym i migracji (Refugee Led Organizations) - obywateli Ukrainy w sprawie współpracy z organizacjami pozarządowymi i partnerami oraz wyzwaniami związanymi z prowadzeniem swoich działań* - na temat współpracy z NGO, partnerstw oraz wyzwań związanych z prowadzeniem działalności, wyrażając, co mają do zaoferowania w odpowiedzi na kryzys uchodźczy oraz w szerszym kontekście polskiego sektora NGO. Utworzenie grupy roboczej możliwiło również ich bardziej aktywny udział w innych przestrzeniach NGO Forum, takich jak prezentowanie podczas Spotkań Plenarnych czy udział w wydarzeniach na żywo.

Lekcje na temat lokalizacji: Grupa Robocza ds. Partnerstwa i *Dobrowolne Wytyczne dotyczące charakteru umów partnerskich*

Celem Grupy Roboczej ds. Partnerstwa było promowanie dobrych modeli partnerstwa i zajmowanie się kwestiami wpływającymi na współpracę między lokalnymi NGO (L/NNGO) a międzynarodowymi NGO (INGO) działającymi w odpowiedzi na przybycie uchodźców z Ukrainy do Polski. Grupa została powołana w marcu 2023 roku w odpowiedzi na *List otwarty do międzynarodowych darczyńców wspierających organizacje pozarządowe w Polsce w zapewnianiu pomocy uchodźcom z Ukrainy*, opublikowany przez polskie L/NNGO w październiku 2022 r., oraz na szersze dyskusje wokół wyzwań związanych z realizacją agendy lokalizacji (lub ulokalnienia) pomocy humanitarnej w Polsce.
Od marca 2023 roku, przez pół roku, zorganizowano serię comiesięcznych, pogłębionych dyskusji na tematy poruszone w liście, które następnie zostały wybrane jako najpilniejsze do poprawy współpracy między członkami NGO Forum. Rozmowy odbywały się zgodnie z zasadą Chatham House, zapewniając tłumaczenie symultaniczne polsko-angielskie, i zakończyły się publikacją *Dobrowolnych Wytycznych dotyczących charakteru umów partnerskich*.
Chociaż *Dobrowolne Wytyczne* wnoszą wkład w globalną dyskusję na temat lokalizacji pomocy humanitarnej, odzwierciedlają one doświadczenia z terenu i miały na celu rozwiązanie problemów z tego konkretnego kontekstu w sposób pragmatyczny i realistyczny, uwzględniając odpowiedzialność zarówno INGO jak i L/NNGO. Niemniej jednak mogą one stanowić cenne wskazówki dla szerszej społeczności humanitarnej w zakresie wyzwań operacyjnych i możliwych rozwiązań wynikających z polskiej praktyki.

PODSTAWOWA DOBROWOLNA WYTYCZNA DOTYCZĄCE TRANSPARENTNOŚCI I WZAJEMNEGO SZACUNKU

Zachęca się lokalne/krajowe oraz międzynarodowe organizacje pozarządowe przystępujące do umów partnerskich do odejścia od postrzegania siebie nawzajem jako „darczyńców" i „implementujących" na rzecz równych partnerów, którzy wnoszą swoje unikalne atuty do relacji z korzyścią dla osób dotkniętych sytuacją kryzysową. Pracownicy organizacji pozarządowych są zachęcani do przyjęcia postawy otwartości i ciekawości, oduczając się swoich założeń. Takie podejście pozwala na poszanowanie lokalnej wiedzy eksperckiej i międzynarodowego doświadczenia, umożliwiając uczenie się od siebie nawzajem i wspólne wypracowywanie rozwiązań. Przekłada się to na zaufanie i przejrzystą komunikację w całym partnerstwie, w którym strony nie unikają wyzwań, ale wspólnie stawiają im czoła.

Przeczytaj całość po angielsku i po polsku.

Badanie *Zobowiązania Wielkiej Umowy do Ulokalnienia Pomocy Humanitarnej (Przypadek Polski)* / Grand Bargain Localization Commitments (Poland Case Study)

Praca wykonana przez Grupę Roboczą ds. Partnerstwa doprowadziła do opracowania wspólnego badania *Zobowiązania Wielkiej Umowy do Ulokalnienia Pomocy Humanitarnej (Przypadek Polski)*. Raport oceniał zaangażowanie międzynarodowych aktorów humanitarnych w odpowiedzi na przybycie uchodźców z Ukrainy do Polski, w kontekście Zobowiązań Wielkiej Umowy, dotyczących ulokalnienia (lokalizacji). Jego celem było wsparcie wspólnej pracy nad lepszymi relacjami między aktorami, takimi jak międzynarodowe organizacje pozarządowe (INGO) i agendy ONZ, a ich lokalnymi partnerami w Polsce; oraz wniesienie wkładu do globalnej debaty na temat ulokalnienia. Wyniki zostały szeroko zaprezentowane w ramach serii webinarów i na konferencjach, w tym na panelu otwierającym Regionalny Tydzień Partnerstwa Humanitarnego Azji i Pacyfiku w Bangkoku, zatytułowanym *Sparking Global Change through Local Solutions in Humanitarian Action (Wzniecanie Globalnych Zmian Poprzez Lokalne Rozwiązania w Działaniach Humanitarnych)*.

Raport identyfikuje 13 barier i 10 czynników sprzyjających ulokalnieniu w Polsce.

BARIERY obejmują:
- uprzedzenie do najbliższych podmiotów przy identyfikowaniu uczestników projektów i ich potrzeb;
- zdekontekstualizowany charakter modeli, standardów i zobowiązań humanitarnych;
- brak wspólnej definicji sukcesu pomiędzy aktorami lokalnymi i międzynarodowymi;
- nadmierne obciążenie administracyjne podmiotów lokalnych;
- niewystarczające działania informacyjne dotyczące kluczowych cech cyklu humanitarnego skierowane do L/NNGO;
- wysoka rotacja pracowników INGO i ONZ oraz bariery językowe.

CZYNNIKI SPRZYJAJĄCE obejmują:
- dużą dostępność bezpośredniego finansowania, w tym finansowania kosztów pośrednich i rozwoju organizacyjnego;
- dostępność finansowania niekonkurencyjnego;
- wiarygodność L/NNGO jako partnerów;
- silne sieci poziome ułatwiające współpracę między organizacjami o podobnych interesach i stojącymi przed podobnymi wyzwaniami;
- lokalnych aktorów posiadających odpowiednie doświadczenie, którzy pełnią rolę pośredników (np. angażując się w regranting lub koordynację);
- wysoką legitymację społeczną udzielania wsparcia uchodźcom z Ukrainy;
- autentyczną pracę nad poprawą partnerstw;
- uznanie lokalnej wiedzy specjalistycznej i potencjału.

WYBIERANE REKOMENDACJE:
- Wzmacnianie sieci współpracy, tj. sieci poziomych między aktorami lokalnymi i podobnych sieci powiązań między aktorami międzynarodowymi, odegrało kluczową rolę w przezwyciężeniu niektórych barier w ulokalnieniu i warto rozważyć je w innych miejscach interwencji humanitarnych.
- W każdym kontekście zaleca się dzielenie się wiedzą, a nie tylko budowanie zdolności, aby uznać i odpowiednio wykorzystać wiedzę specjalistyczną aktorów lokalnych.
- Zaleca się zapewnienie większej równości w zawieraniu umów, zwłaszcza pod kątem traktowania prawa lokalnego jako właściwego do rozstrzygania sporów oraz w zakresie rozwiązywania umów, zwłaszcza w

kontekstach, w których praworządność jest wystarczająca, aby zapewnić obu stronom sprawiedliwy proces. Zaleca się również zapewnienie dostępności umów w języku lokalnym jako ogólną dobrą praktykę.
- Raport wskazuje również, że ponowne nawiązanie współpracy z ruchami społecznymi jest korzystne dla międzynarodowych aktorów humanitarnych, wszędzie tam, gdzie te ruchy zajmują się kwestiami leżącymi u podstaw etyki humanitarnej, takimi jak prawa człowieka, uczestnictwo w życiu obywatelskim czy ochrona przed przemocą.

Partnerzy finansujący: CARE Poland, Oxfam Foundation in Poland, Norwegian Refugee Council in Poland, Partnerzy Wspierający: Plan International Poland, Save the Children International (Poland)
W ksład Komitetu Sterującego Badania weszli przedstawiciele: Fundacji Ukraina, Konsorcjum Migracyjnego, Stworzyszenia Mudita, partnerów finansujących oraz Koordynatorka NGO Forum.
Operator: Polish Humanitarian Action
Autorstwo: Groupe URD

Rejestrowanie doświadczeń L/NNGO i wyciąganie wniosków

→ 17 sierpnia 2023 roku, NGO Forum we współpracy z Fundacją Q, zorganizowało panel dyskusyjny ***Przywództwo kobiet. Jak wspierać organizacje prowadzone przez kobiety*** podczas Festiwalu CieszFanów w City NGO. Dyskusja została nagrana i spisana, przyczyniając się do dokumentowania roli kobiet w odpowiedzi na kryzys uchodźczy z Ukrainy w Polsce.

Potrzebowaliśmy swojej wiedzy, kompetencji, umiejętności, wsparcia tych zasobów, które są w środowisku lokalnym [..]. To możemy jedynie moderować i uwalniać ten potencjał. I myślę, że to jest ten sposób zarządzania kobiecy: sieciujący, uwalniający potencjał.

Edyta Salnikow – Prezeska i Dyrektorka Bieszczadzkiego Uniwersytetu Ludowego, Wiceprezeska Fundacji Przestrzeń Lokalna

Pełen transkryp po angielsku i po polsku.

→ Poprzez publikacje z serii ***Czerpanie z doświadczenia***, L/NNGO dzieliły się wybranymi przez siebie tematami, dokumentując swoje doświadczenia i dobre praktyki w odpowiedzi na skutki w Polsce pełnoskalowej inwazji rosyjskiej na Ukrainę.

Fundacja Ocalenie. Odpowiedź na kryzys humanitarny jako nauka pokory, Anna Chmielewska, Członkini Zarządu i Dyrektorka Programów Integracyjnych w Fundacji Ocalenie

Z kryzysu wychodzimy silniejsi: Internationaler Bund Polska o pomocy uchodźcom z Ukrainy, Wywiad z Marią Wojtachą, Dyrektorką Internationaler Bund Polska

Doświadczenie graniczne — być tam, gdzie trzeba: Związek Ukraińców w Polsce, Dom Ukraiński w Przemyślu, Katarzyna Komar-Macyńska, Członkini Zarządku Związeku Ukraińców w Polsce, Oddziału w Przemyślu, Dom Ukraiński w Przemyślu

Doświadczenie organizacji pomocy uchodźcom - co chcemy wam opowiedzieć [Fundacja Mission-U], Olga Tkachuk, Prezeska, Fundacja Mission-

Spotkania na żywo

Szkolenia

W ciągu trzech lat NGO Forum zorganizowało wiele sesji szkoleniowych, dopełniając webinaria i dzielenie się wiedzą poprzez spotkania online. Szeroki zakres tematów obejmował pozyskiwanie funduszy, pisanie projektów, odpowiedzialną komunikację, Podstawowy Standard Humanitarny, Pierwszą Pomoc Psychologiczną, rzecznictwo, gender mainstreaming, negocjacje humanitarne, koordynację i zarządzanie kryzysowe. Oprócz zwiększania wiedzy i wzmacniania potencjału, były one wykorzystywane do tworzenia przestrzeni do nawiązywania kontaktów i budowania społeczności. Gdy było to możliwe, zawierały one element budowania własnej odporności osób uczestniczących. Kształtując agendę, zwracano uwagę na pozostawienie wolnego czasu i wybierano lokalizacje w przyrodzie.

Podstawowy Standard Humanitarny 2024 w polskim tłumaczeniu

Konferencje *Stronger Together: Razem Silniejsi_sze* 2023-2024

Stronger Together: Razem Silniejsi_sze to seria konferencji, które stanowiły platformę wymiany doświadczeń i sieciowania. Zostały zorganizowane przez NGO Forum "Razem" we współpracy z organizacjami partnerskimi w celu wzmocnienia współpracy między aktorami humanitarnymi i społecznymi, lokalnymi władzami oraz przedstawicielami rządu, jednocześnie dając członkom NGO Forum możliwość spotkań osobiście. Uczestnicy zastanawiali się nad efektywną współpracą, świętowali sukcesy, omawiali aktualne wyzwania oraz opracowywali strategie na przyszłość.

Pierwsza edycja w Warszawie w czerwcu 2023 r. była współorganizowana z UNHCR, druga we Wrocławiu w październiku 2023 r. wraz z Fundacją Ukraina, trzecia w Warszawie z CHS Alliance, Executives for Impact, Ashoka oraz Humanitarian Leadership Academy, a czwarta z Internationaler Bund Polska i Fundacją Jedność w Krakowie jako kluczowymi partnerami, wszystkie pod parasolem Regionalnego Planu Reagowania w związku z sytuacją w Ukrainie.

Zasoby online do dalszej nauki i wzmacniania organizacji

Za pośrednictwem newslettera NGO Forum, prawie w każdym tygodniu udostępniano możliwości szkoleniowe organizacji pozarządowych. Podczas gdy krajobraz odpowiedzi humanitarnej zmienia się, możliwości pogłębiania wiedzy pozostają. Kalina Kabat, Koordynatorka ds. Kształcenia i Rozwoju Pracowników i Pracownic w PAH, przygotowała poniższą listę platform z darmowymi kursami dostępnymi na żądanie.

Pomoc humanitarna i rozwojowa, prawa człowieka (wszystkie platformy oferują certyfikaty po ukończeniu kursów):

1. Kaya, to globalna platforma edukacyjna tworzona przez Humanitarian Leadership Academy, która oferuje różnorodne, wysokiej jakości kursy w kilkunastu językach, **w tym także po polsku, ukraińsku czy rosyjsku**.

2. IFRC Learning Platform, czyli globalna platofrma edukacyjna Międzynarodowej Federacji Stowarzyszeń Czerwonego Krzyża i Czerwonego Półksiężyca (IFRC) z różnorodnymi kursami, innymi niż na Kaya. Zaletą jest różnorodność tematów, od pierwszej pomocy i zdrowego stylu życia po wspieranie osób w podróży i prawa dotyczącego katastrof.

3. Amnesty's Human Right Academy to bezpłatna internetowa platforma edukacyjna tworzona przez Amnesty International, która pomaga zrozumieć prawa człowieka oraz jak wykorzystywać je jako narzędzie do pozytywnych zmian

Ważne platformy z kursami po polsku:

1. Akademia Migracyjna, czyli platforma Konsorcjum Migracyjnego, dzięki której można poszerzyć wiedzę i kompetencje w dziedzinie zarządzania migracjami oraz integracji osób z doświadczeniem migracji i uchodźctwa.

2. Kursodrom, czyli platforma edukacyjna Fundacji Akademia Organizacji Obywatelskich, z nagraniami webinarów i kursami dotyczącymi: fundraisingu, zarządzania strategicznego, zarządzania finansami, zarządzania zespołem, marketingu, komunikacji zewnętrznej (PR, promocji), prawa i spraw formalnych, współpracy, technologii w organizacji, rozwoju osobistego, monitoringu, ewaluacji etc.

3. Platforma Polskiej Fundacji Przedsiębiorczości, gdzie znaleźć można regularnie odbywające się webinary i kursy, które można przejść we własnym tempie. Poruszane tematy: finanse i księgowość, marketing i sprzedaż, programowanie, zarządzanie, prawo, umiejętności miękkie.

Polecamy także Waszej uwadzę *BEZ WYKLUCZEŃ. Dobre praktyki antydyskryminacyjne dla sektora humanitarnego*. Publikacja PAH zbiera dobre praktyki pracy z grupami mniejszościowymi w Polsce, głównie związane z eskalacją wojny w Ukrainie.

Do zobaczenia w Sieci Mapuj Pomoc!

2022-2025